

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра романского языкознания

Шкурская Наталья Михайловна

**СЕМАНТИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА АССОЦИАТИВНЫХ ПОЛЕЙ
АНТОНИМИЧЕСКИХ СЛОВ-СТИМУЛОВ РУССКОГО И
АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКОВ**

Аннотация к магистерской диссертации
специальность 1-21 80 03 «Германские языки (английский язык)»

Научный руководитель:
кандидат филологических наук,
доцент О.В. Лапунова

Минск, 2019

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Магистерская работа: 75 стр., 3 главы, 102 источников, 4 приложения.

Ключевые слова: КОНТРАРНАЯ ПРОТИВОПОЛОЖНОСТЬ, КОНТРАДИКТОРНЫЕ АНТОНИМЫ, ЭНАНТИОСЕМИЯ, КОНВЕРСИВНЫЕ АНТОНИМЫ, КОМПЛЕМЕНТАРНЫЕ АНТОНИМЫ, АССОЦИАТИВНОЕ ПОЛЕ, ЯДЕРНЫЙ УРОВЕНЬ, ПЕРИФЕРИЧЕСКАЯ ОБЛАСТЬ.

Объект исследования: ассоциативные поля антонимических слов-стимулов русского и английского языков.

Цель исследования заключается в сопоставительном анализе языковых отношений и логических связей в семантических полях антонимических слов-стимулов русского и английского языков для выявления сходств и различий их структурно-семантической организации.

Методы исследования: лингвокомпаративный и компонентный анализ, метод сопоставительного анализа.

Полученные результаты и их новизна. В работе выявлены языковые и логические связи между словом-стимулом и реакциями в семантических ассоциативных рядах пар слов-антонимов русского и английского языков (на материале эксперимента, проведенного на факультете социокультурных коммуникаций и филологическом факультете), системная организация лексики на ядерном, заядерном и периферическом уровнях для исследуемых языков.

Практическая значимость исследования и область применения. Результаты исследования могут найти применение в лекционных курсах по лексикологии и стилистике русского и английского языков, на занятиях по практике речи на факультетах иностранных языков, а также в курсовом и дипломном проектировании. Настоящая работа является самостоятельным исследованием, достоверность результатов которого подтверждается научно обоснованной методикой исследования.

GENERAL DESCRIPTION OF THE WORK

Master thesis: 75 pages, 3 chapters, 102 sources, 4 appendices.

Keywords: COUNTERACTIVE OPPOSITION, CONTRADICTION, ENANTIOSEMY, CONVERSES, COMPLEMENTARIES, ASSOCIATIVE FIELD, NUCLEAR LEVEL, PERIPHERAL LEVEL.

Object of research: associative fields of antonymic words-stimuli of the Russian and English languages.

The aim of the research is to compare the linguistic relations and logical connections in the semantic fields of antonymic words-stimuli of the Russian and English languages, to identify similarities and differences in their structural and semantic organization.

Research methods: lingvo-cognitive and component analysis, comparative analysis.

The results and their novelty. The paper reveals linguistic and logical connections between the word-stimulus and reactions in semantic associative chains of antonymic pairs of the Russian and English languages (on the material based on the experiment carried out at the faculty of socio-cultural communications and the faculty of Philology), systematic organization of lexical units at the nuclear, by-nuclear and peripheral levels for the languages under study.

The practical significance of the work and the field of application. The results of the research can be applied in lecture courses on lexicology and stylistics of the Russian and English languages, in classes on speech practice at the faculties of foreign languages, as well as in course and diploma papers. This work is an independent study, the reliability of the results of which is confirmed by scientifically based research methods.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Магістарская работа: 75 стар., 3 главы, 102 крыніцы, 4 дадаткі.

Ключавыя словы: КОНТРАРНАЯ СУПРАЦЬЛЕГЛАСЦЬ, КАТРАДЫКТАРНЫЯ АНТОНЫМЫ, ЭНАНТЫАСЕМІЯ, КАНВЕРСІЎНЫЯ АНТОНЫМЫ, КАМПЛЕМЕНТАРНЫЯ АНТОНЫМЫ, АСАЦЫЯТЫЎНАЕ ПОЛЕ, ЯДЗЕРНЫ ЎЗРОВЕНЬ, ПЕРЫФЕРЫЧНЫ ЎЗРОВЕНЬ.

Аб'ект даследавання: асацыятыўныя полі антанімічных слоў-стымуляў рускай і англійскай моў.

Мэта даследавання заключаецца ў супастаўляльным аналізе моўных адносін і лагічных сувязяў у семантычных палях антанімічных слоў-стымуляў рускай і англійскай моў для выяўлення падабенстваў і адрозненняў іх структурна-семантычнай арганізацыі.

Метады даследавання: лінгвакампаратыўны і кампанентны аналіз, метады супастаўляльнага аналізу.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У працы выяўлены моўныя і лагічныя сувязі паміж словам-стымулам і рэакцыямі ў семантычных асацыятыўных радах пар слоў-антонімаў рускай і англійскай моў (на матэрыяле эксперыменту, праведзенага на факультэце сацыякультурных камунікацый і філалагічным факультэце), сістэмная арганізацыя лексікі на ядзерным, заядзерным і перыферычным узроўнях для доследных моў.

Практычная значнасць даследавання і вобласць прымянення. Вынікі даследавання могуць знайсці прымяненне ў лекцыйных курсах па лексікалогіі і стылістыцы рускай і англійскай моў, на занятках па практыцы мовы на факультэтах замежных моў, а таксама ў курсавым і дыпломным праектаванні. Гэта работа з'яўляецца самастойным даследаваннем, дакладнасць вынікаў якой пацвярджаецца навукова абгрунтаванай метадыкай даследавання.